

Útvarpa egnu sendingar eina ferð um vikuna

Orð og mynd
Dagney Joensen

Grundarlagið undir núverandi Nærvarpinum varð lagt, tá ein bólkur í Húsagnum í Keypmannahavn fekk samband við feløgin, sum stovnaðu Sokkelund Radio.

Føroyski nærvarpbólkurin vóru samstundis tey ið tá skrivaðu Oyggar-skeggan. Tey vóru Kári Thomsen, Kristin-bjørn Høgnesen, Poul Davidsen og Klæmint Olsen.

Klæming Olsen var fyrri Húsafelagið við i fyrireikingararbeiðinum, tá Sokkelund Radio skuldi stovnast.

Tann fyrsta sendingin kom í mai mánaða 1983, og var tað m.a. Kári Thomsen, sum legði rodd til.

Kári Thomsen, arkitekt-ur starvast nú hjá Landsverkfroðinginum í Havn, og Sosialurín hevur biðið hann greiða frá, hvussu byrjanin til Nærvarp føroyinga myndaði seg.

— Vit høvdu verið við i fyrireikingini, sum vardi umleið hálvtannað ár. Hetta fyrri at fáa innivist, tá Nærvarpið skuldi byrja. Í mai mánaða byrja próvtøkurnar hjá lesandi, og tá eg var tann einasti i bólkunum, sum hevði lokið prógv, bleiv tað min uppgáva at gera fyrstu sendingarnar.

Hóast tíðarskeiðið var ógvuliga óhøgligt, so torðu vit ikki at siga tað frá okkum, tí vit vistu ikki, um vit fingi innivist eftir summarfritíðina.

Í byrjanini varð sent eitt korter, seinni hálvan tíma, sum nú er viðkað til heilan tíma eina ferð um vikuna.

Frammanundan hevði Sokkelund Radio skipað fyrri skeið i teknikki og journalistiska arbeiðnum, so vit høvdu eina hómung av, hvat skuldi gerast.

Stovnurin hevði valt formann, skrivara og kassameistara, sum samskipaði sendingarnar hjá ymsu feløgum og sum samstundis var okkara taliror til danska Mentamálaráðið, sum gav stuðul til sendistøðina.

Serligt fyrri Nærvarpið er, at tað ikki er bundið av teimum reglum, sum galda fyrri útvarp og sjónvarp, og tað hevur við sær, at tú nærur kann varpa út tað sum tú hevur áhuga fyrri. — burtursæð frá, at tú ikki er ærumeiðandi i tini umrøðu.

Hetta gevur Nærvarpinum ein ávisan týðning, at feløg, og einstaklingar kunnu bera fram síni sjónarmið, uttan at hugsa um politisk, handilsig og

átrúnalig viðurskipti.

Nærvarpið vendir sær til ein lokalan bólk i einum øki, og tað gevur sjálvsagt eisini sendingunum ein ávisan persónligan dám, sum vit annars ikki eru von við frá almennari sendistøð.

Hvi var Nærvarpið føroyinga stovnað?

— Tað var fyrst og fremst fyrri at skapa eitt alternativ til føroysku sendingina i Danmarks Radio. Nú er tað helst ikki so lætt at sita heima i Føroyum og vita, hvat føroyingar uttanlanda hava áhuga fyrri at frætta, vit hildu, at tað var gagnligt at hoyra um annað enn fiskaprisir og bil-óhapp og andlát, sum hesi tíðindi mest snúi seg um.

Nærvarpið er eisini eitt amboð at koma út til vanligu føroyingin i Keypmannahavn, við upplýsingum og meiningum, sum annars ikki koma fram i ljósmála.

Áður vóru nakrir «pirat-sendarar» i Keypmannahavn, men við Nærvarpinum vóru hesi viðurskipti normaliserandi, og tað hevði eisini týðning fyrri okkum.

Nærvarpið hevur eisini aðrar møguleikar, mótvegis almenna útvarpinum, sum nærur altíð setur serkonum fólki spurningar, og tað hevði eisini týðning fyrri okkum.

— Vit kenna øll slikar umrøður, har politikarar, teknokratir og onnur serkon verða spurð, um eitthvørt mál, — annaðhvørt tað er um dyrtíðarviðbøtur, skattaspurningar og fakfelagsspurningar. Kortini hoyra vit ikki hvat vanligu fólkið á gotuni, ið noyðist at gøttaka avgerðir, sum myndugleikarnir gera, hvussu tað ávirkar okkum i samfelagnum.

— Mær vitandi ger Útvarp Føroya bert sendingar við fólki á gotuni eina ferð árliga, og tað er á ólavsoku!

Ti eru so nógvir samfelagsbólkar sum nærur ongantið verða hoyrdir. Serliga gott dømi er ungdomurin, sum bert hevur nakrar tónleikasendingar til at taka, um áhugin at hoyra útvarpið er til staðar.

Hevði Nærvarp verið ein møguleiki hjá ungdominum at koma til orðað?

— Ja, tað haldi eg avgjørt. Eitt nú ungdomsfeløg og aðrir bólkar og einstaklingar, sum hava eitthvørt áhugamál, kunnu gjørt brúk av nærvarpi.

Er tað kostnaðarmikið at stovna?

— Slik útgerð er rættuliga einföld, og nýtist ikki at kosta meira enn 20.000-30.000 krónur. Møguleiki hjá feløgum at taka seg saman um slíka íløgu, skuldi ikki verið ómøguligur.

— Tað visir seg, at ungdomurin er tann samfelagsbólkur, sum hevur torførst við at koma fram við sínum sjónarmiðum.

Tað sæst einamest felagið LFÚ, (Landsfelag føroyinga undir útbúgving) noyðist at geva út egna blað, Miðskiftan, fyrri at koma til orða.

Tað visir bert, hvussu

stóran áhuga myndugleikar, bløð og útvarp hava fyrri ungum undir útbúgving.

Tá hugsað verður um, at hetta eru fólk i aldursbólki frá 15 ár til umleið 25 ár, so áttu eisini hesi at havt okkurt at borið fram.

Her hevði Nærvarp verið ein dyggur stuðul, sum ungdomurin kundi brúkt til tess at gerast meira virkin.

Hetta er eisini átrókandi i eini tíð, tá sjónvarp og video hava so stóran leiklut i fritíðini hjá ungdominum.

Um tey 40 ár ber til at siggja 20-30 sjónvarpsstøðir frá fylgisveinum, og

Nærvarp nýggjur møguleiki:

Til tey, sum vilja sleppa fram við sjónarmiðum sínum

Hvønn hósdeg millum klokkan átta og níggu á kvøldi, kunnu føroyingar, búsitandi i Keypmannahavn, hoyra før-

oykska Nærvarpið, sum sendir á 101,7 mHz á Sokkelund Radio.

Hetta er ein av teimum 40-50 sendistøðunum i

Keypmannahavn, sum danska Mentamálaráðið hevur sett á stovn, sum royndarskipan i eitt trý ára skeið.

Nærvarp føroyinga hoyrist bert i umleið 10 km. ummál frá Ráðhusstræde 13, har Nærvarpið hevur til húsa.

Ætlanir eru tó um at seta upp ein sendara á tekjuni á Ríkishospitalinum, og verður tá møguleiki hjá føroyingum, sum búgva i 20 km. ummál, at hoyra hesar sendingar, verður upplýst Sosialinum. Vit hava tosað við eitt umboð fyrri føroyska Nærvarpið, sum greiðir frá innihaldinum i sendingunum og hvønn Nærvarpið vendir sær til.

Øll kunnu luttaka

Hvør kann gera sendingar til Nærvarpið?

— Tað kunnu øll fólk, feløg, stovnar, sum hava brúk fyrri at koma fram við sínum sjónarmiðum. Tað er einki mark fyrri, hvat verður varpað út, Sokkelund Radio er ein sjálveigandi stovnur, sum so nevndu Græsroðbevgelsen hevur stovnað.

Føroyingarnir hava goldið 2.000 krónur fyrri at sleppa at senda, og annars verður goldið 150 krónur um mánaðin.

Tey seks fólkin, sum i løtuni gera sendingarnar til føroyingar i Keypmannahavn, arbeiða ókeypis.

Av tí at Nærvarpið er við i eini royndarskipan, krevst, at hvør sending og frágreiðing um innihaldið verður sent danska Mentamálaráðnum, sum prógv fyrri, at senditiðin er brúkt.

Fyrri at mynda hvørji feløg nýta Sokkelund Radio, kunnu nevast: Dansk Cyklistforbund, Felagið Green Peace, Kvínder over 40, Røðstrømpene, Nei til atomvåben, Noa og Nærvarp Føroyinga. Annað Nærvarp fyrri føroyingar er eisini i Keypmannahavn, tað er á Vesterbro Radio og sendir átrúnaligt tilfar.

Hvat sendir Nærvarpið?

— Vit senda i hovuðsheitinum samrøður við føroyingar, tíðindi, tónleik og lýsingar um tað sum fyriferst á fundum og øðrum samkomum i Keypmannahavn.

Hvønn vendir Nærvarpið sær til?

— Av tí at sendingarnar bert hoyrast i Keypmannahavn, so er innihaldið mest av slíkum slag, sum vendir sær til lesandi ið búgva her. Seinna, tá sendarin á Ríkishospitalinum verður uppsettur, verður farið undir fjelbroyttari innihald, sum t.d. fevnir um fa familjuna sum heild.

Ein sending frá Nærvarpinum

Nærvarpið seinasta hósdeg hevði á skránni: Føroyskan tónleik, so fólk fingi stundir at peila seg inn á sendistøðina.

Kári Thomsen: — Tað hendir nærur ongantið, at vanlig fólk sleppa framat i almenna útvarpinum. Ti er nærvarp eitt amboð, sum er hent at hava hjá teimum, sum hava eitthvørt áhugamál at rokja